

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno pisane se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnina, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Pošto-branilaški račun št. 841-652. TELEFON št. 1187.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 mrv. (6 stotink)
v mnogih točkah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
— **ENE OGLASOV** se računajo po vrstah (široke 78 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglašje po 20 stotink; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih savodov po 50 stot. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglašji po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglašje sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“.

BRZOJAVNE VESTI.

Pašić in baron Aehrenthal.

REKA 7. Srbski ministerski predsednik Pašić je odpotoval v Marjine vari. V vseh kopališčih kvarnerja se nahajajo srbski politiki. Iz vseh krogov se zagotavlja, da se Pašić sestane z baronom Aehrenthalom.

Knez Bülow.

BEROLIN 7. Knez Bülow, ki je predvčerajšnjem dospel semkaj, se je po noči podal v Norderney.

Cesar Viljem.

SVINEMÜNDE 7. Cesar Viljem je odpotoval sinoči ob 10. uri.

Nesreča na železnici.

TRZEMESZNO 7. (Poznanj) V minoli noči je vlak št. 52, ki vozi iz Toruna v Poznanj pri Trzemesznu skočil s tira. Obe lokomotive sta se prebrnili, prtljaga in dva voza sta se razbila. Doselej so našli 8 mrtvih, ni še znano, koliko oseb je bilo ranjenih.

BEROLIN 7. Poročilo o železniški nesreči pri Trzemesznu se uradno potrjuje. Ubitih je bilo osem potnikov, pet jih je bilo težko, pet pa lahko ranjenih. Težko ranjene so odvedli v bolnišnico v Betesdo (Gnezdo). Pričela je preiskava.

TRZEMESZNO 7. Preiskava o železniški nesreči je že pričela. Vzrok katastrofi še ni pojasnjen. Nekoliko trupel je močno poškodovanih.

BEROLIN 7. Med osebami, ki so bile povodom železniške nesreče pri Trzemesznu ubite, se nahajajo tudi kadetje grofa Henrik in Hinko Keyserling, stotnik Sodov in knez Aleksander Begotov iz Petrograda. Minister za javna dela je odpotoval v Trzemeszen.

Nemiri v Belfastu.

BELFAST 7. Danes je bilo mesto vojaški zasedeno.

Dogodki v Maroku.

LONDON 7. Neka časnikarska brzojavka iz Tangerja od 6. t. m. poroča: Čete, ki so se izkrcale, so na potu do konzulatov ubile z bajoneti 160 vojencev. Bombardiranje od strani vojnih ladij je trajalo ves dan. Več sto urojenec je bilo ubitih, vasi v bližini mesta pa razdejane.

TANGER 7. (Ag. Havas) O dogodkih v Casablanki od 5. t. m. je nastopno točno poročilo: Na zahtevo francoskega konzula Neuville je bilo dne 4. t. m. sporazumno s pašo iz Casablanki Mulaj Aminom in poveljnikom križarja „Galilée“ sklenjeno, da se naslednjega dne ob 5. uri zjutraj otvorijo „vrata mornarice“, skozi katera se spusti stotinja, ki bo varovala konzulat. Ko je stotinja dospela, so pričeli Arabci, med katerimi se nahaja mnogo vojakov magzena, nanjo slepo streljati. En pomorski praporščak in šest pomorščakov je bilo lahko ranjenih. Ko so bili Arabci pregnani, je stotinja dospela do konzulata, dočim je križar „Galilée“ bombardiral mesto, a je pri tem prizanesel evropskemu delu mesta. Križar „Du Chayla“, ki je pasiral pristanišče, je izkrcal stotnjo čet ter potem tudi pričel streljati. Ko so mesto zasedli pomorščaki, ki so odbili več napadov rodov, je križar „Du Chayla“ z melinitnimi streli preganjal sovražnika. Arabci so imeli gotovo velike izgube. V mestu ni bil ranjen noben Evropejec.

ORAN 7. Križarji „Gloire“, „Condé“ in „Jeanne d'Arc“, so včeraj z veliko naglico odpluli v Mersel-Kebir, da zamorejo dospeti čim prej v Casablanko. Z njimi potuje tudi konzul iz Casablanki. Opoludne je odpotoval križar „Gueydon“ z dvema stotnjama legije

tujcev za Casablanko. Načelnik francosko-španske policije kapitan Mangin je dospel v Casablanko.

TANGER 7. Tri ladje divizije kontre-admirala Philiberta so ob 1. uri 20 min. zjutraj pasirale predgorje Espartel. V prvih popoldanskih urah dospejo v Casablanko. V Tangerju je popolen mir. Vojni minister je dal razorožiti vojaške garnizije, ki pripadajo rodovom v Casablanki. Evropejci ne smejo prekoračiti vojaških straž, ki so nastavljene okoli mesta.

PARIZ 7. Danes so zastopniki Francije izročili velevladist, ki so podpisale algairske akte, noto, v kateri so opisani dogodki v Maroku in izdane odredbe. V noti se povdarja, da se čim bolj pokazuje potreba, da se organizuje policija v maroških pristaniščih. Francija je sklenila, da hoče varovati avtoriteto sultanovo ter neodvisnost in integriteto njegove države. Red, varnost in svoboda trgovskih dogovorov je treba zagotoviti ter kaznovati provzročitelje klanja. Konečno izjavlja nota, da se ima organizirati policija v Casablanki in okolici v sporazumu z Španko.

PARIZ 7. Neka privatna brzojavka iz Tangerja poroča, da je tamošnje francosko poslanstvo najelo parnik „Emir“ družba „Mixte“ ter mu ukazalo, naj se takoj poda v Masagan, da vkrca tamkaj bivajoče Francoze in druge Evropejce. Položaj v Masaganu je nevaren. Med urojenici v Tangerju vlada velika razburjenost radi bombardiranja Casablanki. Francoska kolonija, ki se boji nemirov, zahteva, da se odpošlje tudi v Tanger vojna ladja.

Evharistični kongres v Metz.

METZ 7. Na včerajšnjem vsprejemu v stolnici je najprej škof iz Metz stopil na propovednico ter pozdravil papeževga delegata. Odgovoril mu je kardinal Vannutelli v francoskem jeziku. Zahvalil se je prebivalstvu iz Metz za navdušenjem vsprejem, ki je nadkrilil njegovo pričakovanje, pojasnil je namen kongresa ter je podelil apostolski blagoslov. Danes so pričele seje evharističnega kongresa. Naval je bil velik.

Na kongresu je 6000 členov. Nemške in Francoske seje se vrše posebej. Kardinal Fischer je bil na obeh sejah, kjer je pozdravil zborovalce. V svojem nagovoru je obžaloval preganjanje francoskih katolikov.

Eksplozija.

LIZBONA 7. V stanovanju nekega kolarja v ulici Santo Antonio Estrelia, ki je pripravil razstrelivne snovi, se je pripetila eksplozija, vsled česar so bile ranjene štiri osebe. Policija je zaplenila recept za napravljanje razstrelivnih snovi in več kemijskih tvarin. Aretovanih je bilo več oseb.

Iz Persije.

TEHERAN 7. (Petr. brz. ag.) Z ozirom na nedavno kršenje meje po turških četah poročajo, da je neki turški oddelek požgal in plenil okoli Urmije, streljal je s topovi na krščansko vas Mavan ter razdejal cerkev. Okoli 90 oseb je bilo ubitih, med temi mnogo žensk in otrok, deset deklic so odvedli. Mnogo pobežlih Rusov je bilo baje vsprejetih v konzulat. Vsled težavnega položaja so v naglici odposlali v Tebris novega guvernerja.

Grška banda vjeta.

CARIGRAD 7. Kako poročajo turški listi, je predvčerajšnjim po noči neka barka, ki opravlja v vodah gore Atos policijsko službo, blizu samostana Pankrator po kratkem odporu vlovila tri barke, na katerih se je nahajala grška banda, sestoječa iz osem mož, ter je zaplenila orožje in razstrelivne snovi.

množico, ki se je rinila in drenjala, tako da ni mogel človek ne naprej ne nazaj.

Jefim je gledal naprej in opravljal svojo pobožnost; zdajpazda se je potipal, če je njegova mošnja še tu. Njegove misli so bile razdeljene: prvič je mislil — da ga romar goljufa; drugič je mislil — če ni sleparil ako je v resnici okraden, da bi se njemu utegnilo istotako goditi.

* * *

Tako je stal Jefim, molil in gledal naosred v kapelo, kjer je gorelo nad grobom šestinadeset svetilk; ko je pogledal preko glav, kako čudo! Ravno pod svetilkami, prvi od vseh, je stal star mož v sivem kaftanu, pleša se je svetila čez vso glavo kakor pri Jeliseju Bodrovem. Podoben je Jeliseju, je premišljeval, pa saj ne more biti. Pred menoj ni mogel priti sem, teden pred nami je bila odšla zadnja ladja — in na naši ladji ga ni bilo, videl sem vse romarje.

Starček je opravlil svojo pobožnost in se priklonil trikrat: enkrat naprej pred Bogom in potem pred pravoverniki na obe strani; in čim je obrnil glavo na desno, ga je spoznal Jefim. On je bil, Bodrov sam! Črna, kodrata bradica, ob licih osivela, in obrvi in nos

Truplo v kovčku.

PARIZ 7. Včeraj so našli na maršiljskem kolodvoru v nekem kovčku popolnoma razkosano truplo neke ženske. Aretovali so neki angleški zakonski par, imenom Gould, ki je kovček oddal. Umorjena ženska je baje neka Švedinja, imenom Ema Liewey.

RUSIJA.

Prodani spisi vojnega sodišča.

PETROGRAD 7. Najstarejši pisar vojnega sodišča je obtožen, ker je nekoliko spisov vojnega sodišča prodal nekemu reporterju za deset rubljev.

Kolera.

PETROGRAD 7. V Samari je v času od 16. julija do 4. avgusta obolelo za kolero skupno 35 oseb, od katerih jih je 10 umrlo. V Petrogradu so izdali proti koleri varstvene odredbe.

XXII. redna skupščina

Ciril-Methodijeve družbe

v Bohinjski Bistrici.

Letošnja skupščina se je vršila ob mnogobrojni udeležbi v lepi bohinjski dolini.

Vlak z Jesenic je pripeljal okrog 200 skupščinarjev s Koroške, Štajerske in Kranjske. S Tržaškim brzovlakom pa se je pripeljalo okoli 80 Primorcev.

Prve je pozdravil na kolodvoru g. župnik Piber v imenu podružnice, g. župan Arh v imenu občine in g. nadučitelj Humek v imenu društva za pridobitev tujcev. Vsem se je zahvalil g. podpredsednik Svetec.

Ob 10^{1/2} je daroval v župni cerkvi g. župnik Piber sv. mašo za žive in mrtve do brotnike družbe.

Ob 11^{1/2} uri je v veliki dvorani hotela „Triglav“ otvoril skupščino podpredsednik g. Luka Svetec, povdarjajoč, da se je letošnja skupščina določila v divnem, romantičnem Bohinju, ker nas je z njim zvezala nova železnica. Dalje je želel, naj bi nas za dčno družbo vezala ona služnost, ki je navduševala Rimljane, ko se je čul klic „Hanihal ante portas“. Sovražniki tlačijo naš mili narod od vseh stranij, torej branimo ga.

Potem se je spominjal odstopiršega prvomestnika g. Tome Zupana, ki je vodil družbo skozi 21 let ter jo privedel do sedanjega razvoja. Ni se strašil dela, samo da se je razcvetala bolj in bolj. Že ko je bil upokojen, hotel je odstopiti, a njegovi prijatelji so ga pregovorili, naj še vstraja. Letos pa se je preselil na svoje posestvo na Okroglem pri Kranju. Tu je pa slaba poštna zveza, zato ne bi bil mogel točno reševati došlih ulog, ki bi morale zaostajati ali se pa brez njegove vednosti reševati. Zato se je raje opovedal častnemu poslu, samo da ne bi koristni stvari škodoval.

Ker je govornik prepričan, da ve skupščina ceniti vstrajno delovanje g. prvomestnika in da mu je hvaležna za njegov trud, dovoljuje si predlagati, naj se ga izvoli častnim članom. (Viharno odobravanje).

G. župnik Finžgar je omenil, naj bi se mons. Tomo Zupana radi njegove požrtvovalnosti imenovalo častnim predsednikom.

Ko je g. Hudovernik pojasnil, da pravila družbe ne omenjajo tega častnega mesta, je bil vsprejet predlog g. L. Svetca.

Nato je predsednik podal besedo tajniku g. dr. J. Svetini.

Tajniško poročilo.

To omenja v kratkem zgodovino delovanja sv. bratov ter omenja, da je delovanje

družbe le nadaljevanje delovanja slovanskih blagovestnikov.

Podaja na to pregled delovanja odbora. Isti je imel 11 sej. Da se pa nujne stvari hitreje rešijo, zato je odbor izvolil dva nova odseka: gospodarski in šolski, ki sta navadno zborovala skupaj in sicer v minolem upravnem letu desetkrat.

Dalje omenja rešitev predlogov in nasvetov se zadnje skupščine v Logatcu. Želji Goricanov in Korošcev, naj bi se dohodki tamošnjih podružnic prepustili za „Šolski dom“ oziroma Korošcem za koroške šolske namene, se v smislu pravil in namenu družbe ni moglo ustreči, pač pa hoče vodstvo interese Korošcev in Goricanov, kar največ podpirati. Potem pojasni, da se je dovolila izdatna podpora nekaterim otroškim vrtcem na Goriškem, „Učiteljskemu domu“ v Celovcu in da se prevzame št. jakobska šola v Rožni dolini v društveno oskrbo.

Ustrezajoč želji g. kanonika Treiberja se je dovolilo redno podporo šoli v Št. Rupertu, da se prične nemški pouk že v II. razredu, to pa z motivacijo, da je boljše, da se uče otroci tega jezika v narodni šoli, nego pa da bi se ga učili v tuji raznarodovalni šoli. Za deklško šolo (enorazrednico) na Muti se je sklenilo, da se odpre tudi deška paralelka.

Nato je omenjal sprememb v vodstveni pisarni.

Družba ima 154 podružnic. Novoustanovljeni sta pri sv. Jakobu v Trstu in v Boh. Bistrici. Več podružnic, ki so spale, se je oživelo.

Družba vzdržuje 11 otroških vrtcev, 3 pa izdatno podpira. Te je obiskovalo 829 otrok. Ljudskih šol je letos vzdrževala 5 s 17 razredi, kamor pohaja 1141 otrok.

Učiteljskega osebja je bilo: 2 posvetna učitelja, 17 učiteljic in otroških vrtničaric ter 17 šol. sester, skupaj 41 učnih moči.

Otvoril se je otroški vrtec v Gabrijah in v Domžalah.

Družba bi rada podpirala tudi višje zavode, a sedaj še to ni mogoče, pač pa upa odbor svoj delokrog kmalu razširiti.

Potem omenja sredstva, ki gmotno podpirajo družbo, kakor narodni kolek, razglednice, vžigalice, kava, milo i. t. d.

Najnoveji vir bodo pa plačilni listki, ki jih družba v najkrajšem času izda.

Bodreč skupščinarje k slogi in izdatnem podpiranju družbe zaključilo poročilo.

Po tajniškem poročilu se priglasijo za besedo g. dr. G. Zerkjav.

Povdarjal je, da njegova kritika ni kljubovanje, ampak namen pripomoči družbi do pozitivnejšega dela.

Najprej je kritikoval, da se je vzlic po časopisih izraženi želji, naj bo skupščina v nedeljo ali praznik, vendar določil zopet delavnik. Izgovor, da se je to ukrenilo z ozirom na duhovščino, ki v nedeljo nima časa, ni merodajen, ker ima družba zdaj več marljivih delavcev med drugimi sloji. Upa, da se bo prihodnje leto na to oziralo.

Opozarja, da se je še o drugih nedostatkih mnogo pisalo (u. pr. v „Omladini“) vendar se vodstvo ni na to oziralo.

Glede otroških vrtcev se preveč potrosi, a nam to prinaša malo koristi.

Družba tudi preveč podpira samostanstvo — šolske sestre. Pri nameščanju učiteljstva naj se raje ozira na svetno osebje, ki lažje in uspešneje deluje za narod nego šolske sestre.

tik ob grobu Gospodovem, na prvem mestu je stal Jelisej, roke razprostrte kakor duhovnik pri altarju, in njegova pleša je svetila preko cele glave. Zdaj ga ne izpustim iz oči, si je mislil Jefim. Posrečilo se mu je, da se je zdrenjal v ospredje — Jeliseja ni bilo.

Tudi tretji dan je šel Jefim k maši, in zopet je videl: na najsvetejšem kraju, vsem viden, je stal Jelisej, roke razprostrte, in gledal navzgor, kakor bi videl nekaj nad sabo; in pleša je obsevala vso glavo. No, si je rekel Jefim, zdaj ga ne prezmrem, hočem se postaviti k izhodu; zdaj pa že ne prideva več vsaksebi. Jefim je šel ven in je čakal, da je odšlo mimo vse ljudstvo — Jeliseja ni bilo vmes.

Šest tednov je ostal Jefim v Jeruzalemu in je obiskal svete kraje: bil v Betlehemu in v Betaniji in pri Jordanu; na grobu Kristovem si je dal pritisniti pečat na novo srajco, da ga pokopljejo v tej srajci: vzlet si je prsti, sveč s svetih krajev, napolnil steklenico z vodo iz Jordana, izdal svoj denar in obdržal samo majhen ostanek za nazaj. Odpravil se je na pot, prišel do Jafe, se peljal z ladjo do Odese in šel peš domov. (Pride še.)

PODLISTEK.

Starca.

Povest grofa Leva Tolstega.

Potem ga je peljal romar po stopnicah navzgor na desno na Golgato, na kraj, kjer je stal križ; Jefim je opravlil svojo molitev. Pokazali so mu razpoko, kjer se je odprla zemlja dol do pekla, pokazali mu tisti kraj, kjer so roke in noge Gospodove z žebli pribili na križ, pokazali mu Adamov grob, kjer je Kristova križ tekla na njegove kosti. Prišli so do kamna, kjer je sedel Kristus, ko so ga s trnjem kronali; k steburu, kamor so ga privezali, ko so ga bičali. Potem je videl Jefim kamen z luknjama za nogi Kristovi. Hoteli so pokazati še več, a ljudstvo je sililo naprej: vsi so hiteli, da bi prišli v grobno kapelo, k rakvi Gospodovi. Tuja maša je bila pri kraju, začela se je pravoslavna. Jefim je šel z ljudstvom h kapeli.

Hotel se je iznebiti romarja, ki se mu ni zdel pošten, a ta ga ni izpustil, in tako sta šla skupno h grobu Gospodovemu. Hotela sta stopiti na-ospred, a nista prišla skoz

Tudi v pravilih je treba spremembe in reorganizacije.

Blagajnikovo poročilo.

Gosp. blagajnik Hudovernik je na to podal račun, ki dobi vsak vdeleženeec tiskalnega. Dohodki znašajo 63.983 K 78 stotink, stroški 54.676 K 99 stotink, prebitka 9.306 K 79 stotink.

Poslopja družbe so se dala ceniti in znašajo skupaj 186.000 K, ako odštejemo pasiva znaša premoženje okrog 169.000 K.

Podružnic je 153. Od teh ima: Kranjska 67, Stajerska 41, Koroška 18, Primorska 27, Podružnic. Od teh pa spi — 65 podružnic. Po kronovinah tako: Kranjsko 31, Stajersko 13, Koroško 9, Primorsko 12 podružnic.

Nov dohodek je v razglednicah, narodni kolek se je že bolj razprodajal nego v minulemu letu. Radi vzgajali se je sklenila pogodba za 10 let s trvdko I. Perdan v Ljubljani, ki garantira za 6000 K.

Proračun znaša okoli 70.000 K. Blagajnik je priporočal uspešno delovanje, speče podružnice naj bi se oživele, a ustanovilo naj bi se še več novih.

K blagaj. poročilu se je priglasiel za besedo g. jurist E. Rekar.

Izrazil je željo, naj se tiskani račun ne razdeljuje neposredno pred skupščino, ampak naj se pošlje zajedno z glasovnicami, da ga bo možno preštudirati. Tudi bilanca naj se natisne, a ob jednem priobči proračun.

Kritikoval je malomarnost podružnic. Žal, da središče Slovenstva Kranjsko zelo nazaduje. Lani so kranjske podružnice prispevale 12.000 K, letos pa malo nad 8.000 K. Z veseljem je pa konstatoval, da primorske (posebno tržaške in okolice) napredujejo, n. pr. lani so prispevale 5000 K, letos pa nad 7000 K.

Ako se kako blago prodaja v korist družbe, naj bo isto od slovenske trvdke, ne pa od Nemcev, kar se je dogodilo pri nabiralnikih in milu.

Glede razglednic je bil mnenja, naj se da trgovcem za razprodajo veči popust.

Odgovarjal je nato zopet g. blagajnik, povdarjajoč, da je letos iz lastne inicijative podal tudi bilanco in proračun, kar se na 21. h skupščinah ni zgodilo. Glede nabiralnikov je pa pojasnil, da so se naročili s pogodbo pri narodni trvdki Schneider & Verovšek, komu jih je pa ta dala izdelati, za to ni vodstvo odgovorno.

Radi pošiljanja računa in bilance ter glede popusta se je g. blagajnik strinjal s predgovornikom.

Nato je poročalo nadzorništvo in predlagalo absolutorij. Vsprejeto.

Volitev.

Radi volitev je g. podpredsednik prekinil skupščino za nekaj minut. Sedaj se je pričelo pravo gibanje. Narodno dijaštvo je prišlo s svojo listo: predsednik: vpokojeni ravnatelj A. Senekovič; odborniki: prof. dr. I. Merhar, dr. Gregor Žerjav, dr. Bleiweis-Trsteniški, Fran Pahernik, veleposestnik, dr. Fr. Novak, prošt Gregor Einspieler. S to listo pa niso bili zadovoljni katoli. narodni zastopniki. Izrekli so se za drugo listo. Radi tega se je zahtevala kompromisna lista.

G. dr. Janko Brejc je na to prosil g. župana in državnega poslanca Hribarja, naj bi posredoval, da se sestavi taka lista, da se bo moglo glasovati per acclamationem.

Po zopetni otvoritvi se je priglasiel k besedi g. drž. posl. Hribar ter predlagal, naj se izvolijo z vslikom: predsednikom A. Senekovič; odbornikom: dr. Merhar, Oton Detela, Fr. Pahernik, dr. Karol Bleiweis, dr. G. Žerjav, G. Einspieler.

Podpredsednik je dal to listo na glasovanje. Predno je pa dal na proti-glasovanje, se je oglasil k besedi g. dr. Opeka, omenjajoč, da so glasovali tudi neopravičeni. Radi te opazke so nekateri začeli klicati, naj se glasuje po listkih.

G. podpredsednik je tedaj z ozirom na to, da se je proti glasovanju z vzklikom protestiralo, določil glasovanje po listkih.

Ker je bila že pozna ura, je podpredsednik prekinil skupščino do 4. ure, oziroma da se konča skrutinij:

Nato se je vršil banket v hotelu „Triglav“. Po banketu se je otvorila zopet skupščina ter se je proglasil izid. Oddanih je bilo 260 glasov od teh so bili 4 neveljavni.

Za predsedništvo je dobil: A. Senekovič 247, Detela 7, Vrhovnik 2 glasova. Izvoljen toraj A. Senekovič. Odborniki za 3 leta: dr. Ivan Merhar 234, Žerjav 227, dr. Bleiweis 223, F. Pahernik 222 glasov, za 2 leti dr. Novak 208 glasov, za 1 leto prošt Einspieler 175 glasov. Poleg tega so dobili še glasove: dr. Müller, dr. Detela, župnik Ražem, dr. Medved, dr. J. Žmavc, Grafenauer, Hribar, Lah, Turner.

V nadzorništvo so bili izvoljeni: dr. Majaron s 129 glasovi, dr. Ravnihar 127, dr. Ilesič 125, Povše 112, Pavlič 110. V razsodništvo: Savnik 113, F. Vedernjak 110, dr. Triller 105, A. Kalan 80, dr. Tekavčič 72. Izvolitev so navzoči glasno aklamirali.

G. drž. poslanec Grafenauer je potem v imenu Stajercev, Korošcev in Primorcev podal izjavo, v kateri je izrekel obžalovanje, da ni bilo možno složno sodelovati. Omenil je tudi, da je to morda zadnja skupščina (velik protest pri navzoči akademski mladini).

Nato je odgovarjal g. župan Hribar, ki je naglašal, da je trditve g. predgovornika o „zadnji“ skupščini presmela, pač pa imamo upanje, da se družba gotovo opomore, ker

se je začela za njo zanimati mladina, posebno akademična.

G. Engelman je odgovoril na izjavo g. Grafenauerja, da ni bil gospod poslanec opravičen podati izjavo v imenu Primorcev, ker ni o tem nič konferiral s tržaškimi in okoličanskimi zastopniki. — G. Kramer tudi ni odobral, da bi se take izjave dajale v imenu vseh štajerskih Slovencev, ker smatra, da gg. dr. Korošec in dr. Vrstovšek, ki sta izjavo podpisala, še ne zastopata vseh Stajercev. — G. prof. Rostohar je podal slično izjavo glede Korošcev.

G. Engelman je prosil, naj bi se v Trstu radi velikega števila naših otrok odprla nekaka filijalka svetokobaske šole in to v III. okraju v novem mestu. Ker se je pa omenjalo, da nima družba veliko sredstev, je izjavil, da je pooblaščen od moške podružnice poročati, da bodo tržaški Slovenci sami oskrbeli na kak način za pokritje teh stroškov.

G. Rekar je v imenu akad. dijaštva izročil tajništvu več predlogov za materialno zboljšanje družbe.

G. ravnatelj Ulčakar je želel, naj bi se pri sklepanju pogodb za razna založništva postopalo bolj previdno, posebno glede vzgajal, ker se je družba zavezala ne glede na ugodnejše ponudbe, kar za 10 let. Sploh naj se za taka založništva razpiše konkurz.

Po govoru g. dr. Žerjava, ki je želel družbi procvita, je g. podpredsednik zaključil skupščino.

Mesto brzojav je več rodoljubov poslalo družbi večje zneske. Te je med banketom objavil g. blagajnik. Posebno pa so skupščinarji odobrvali, da je tržaška mladina po g. Engelmanu poslala družbi dar 1600 K kakor polovico čistega dobička veselice.

Za sklicanje češkega deželne zboru.

Iz Prage poročajo: Teh dni se bo vršil shod vseh deželnozbornih poslancev. Na tem shodu bodo sklepali o tem, da-li naj se pozove vlado, naj na jesen skliče deželni zbor ter predloži zakonski načrt o volilni reformi. V oficijelnih krogih se pa govori, da so nemške stranke izjavile, da se v deželnem zboru upro razpravi o volilni reformi.

Dogodki na Ogrskem.

Preganjanje narodnosti.

Iz Deve poročajo: Okrajni predstojnik je obsodil mater in soprogo romunskega državnega poslanca Avrelija Vlada in župnika Lulu na 100 kron globe, ker so „agitirali proti madjarskemu jeziku. Državni odvetnik se pa ni s tem zadovoljil, marveč je odredil kazensko postopanje radi škruvanja. Obtožnico je že izročil preiskovalnemu sodniku.

Dogodki na Hrvatskem.

Rakodczay in nove saborske volitve.

„Agramer Tagblatt“ javlja, da dela ban Rakodczay že priprave za nove saborske volitve. Pri zagrebskem zbornem poveljstvu so že ukrenjene vse odredbe glede vojaške asistence v pojeidnih okrajih.

Pokojnina bivšega hrvatskega bana v dobrodelne svrhe.

Bivši ban hrvatski dr. Teodor grof Pejačević je odredil, da se pokojnina, ki mu pripada kakor bivšemu hrvatskemu banu in ki znaša na leto 8000 kron, upotrebi za ustanovljenje štipendij, ki se bodo podeljevale hrvatskim mladencem, ki se nameravajo posvetiti glasbeni, slikarski ali kiparski umetnosti, a kasneje, ko bo že nekoliko takih štipendij oživeto, tudi drugim mladencem, ki se posvetijo tehničkim ali medicinskim študijam.

Demisija velikih županov.

„Narodne Novine“ so objavile, da je cesar vsprejel demisijo velikih županov Antona Mihalovića, P. D. Turkovića in pl. Kiepacha.

Bolgarija ne postane kraljestvo.

„Bolgarska agencija“ najodločneje demantuje vest, ki se je v zadnjem času večkrat pojavila, češ, da namreč knez Ferdinand o priliki dvajsetletnice svojega vladanja proglasi neodvisnost Bolgarije in da vsprejme kraljevi naslov. — Ob sedanjih razmerah ne žele Bolgari — pravi gornji vir — da bi njih kneževina postala neodvisna in se proglasila kraljestvom. Vsi previdni politiki in tudi vse velike stranke v deželi so proti temu in zato imajo svoje razloge. Veliko vlogo igrajo pri tem finančni razlogi, še večjo pa eksarhatsko vprašanje. Ako postane danes Bolgarska popolnoma neodvisna, tedaj se mora bolgarski eksarh iz Carigrada preseliti v Sofijo ali Trnovo. To bi pa škodilo bolgarski cerkvi in bi znatno oslabilo vpliv Bolgarije v Makedoniji, kjer ni možno, kakor v vsem Orijentu, ločiti političnih vprašanj od cerkvenih. Je tudi mnogo bolgarskih politikov, ki žele v svoji deželi ojačati parlamentarizem, predno postane knez kraljem. A to iz bojazni, da bi kronanje kneza v sedanjem trenutku utegnulo povišati njegovo moč na račun ustavnih ustanov.

Dogodki na Ruskem.

Kruševan izključen iz zveze ruskih ljudi.

Iz Petrograda javljajo, da je bil glasoviti voditelj „erne stotine“ Kruševan izključen iz zveze ruskih ljudi, ker je poveril 300.000 rubljev.

Drobne politične vesti.

Knez Ferdinand pri baronu Aehrenthalu. Z Dunaja poročajo, da je bolgarski knez Ferdinand pred svojim odhodom na Ogrsko obiskal ministra za unanje

stvari barona Aehrenthala. Iz razgovora kneževca z ministrom je razvidno, da stoji bolgarska vlada popolnoma na stališču, ki je zavzema avstroogrška balkanska politika in da se bo tudi v bodoče gibala v tem pravcu.

Olomuški nadškof kardinal. Z Dunaja poročajo, da bo na prihodnjem konzistoriju imenovan kardinalom tudi olomuški knez nadškof dr. Frančišek Bauer.

Grške čete v Makedoniji. Iz Aten poročajo: Vlada je na obmejne oblasti izdale stroge naloge, da vjamejo vsako oboroženo četo ali osebo, ki bi hotela iti v Makedonijo oziroma se pridružiti ustašem. Vlada je sklenila storiti vse možno, da prepreči snovanje novih grških čet.

Bolgarskemu knezu Ferdinandu je cesar podelil imejiteljstvo huzarskega polka št. 11. V tem polku je nekdanj knez Ferdinand služil. Bil je nadporočnik, ko je zapustil polk in postal bolgarski knez. Polk je bil ustanovljen leta 1762 ter rekrutira iz požunskega vojaškega okraja.

Dnevne vesti.

Himen. Gospod državni poslanec dr. A. Tresić-Pavičić se je včeraj poročil tu z gospico Violo Benedetić. Bilo srečno!

C. kr. dvorni svetnik Herman Patay je odšel z včerajšnjim dnevom na dopust. Tekom njegove odsotnosti bo vodil c. kr. poštno in hrzjavno ravnateljstvo c. kr. višji poštni svetnik, g. Artur Marcocchia pl. Marcinai.

Kako so govorili na skupščini v Pazinu! V spopolnjenje včerajšnjega našega članka podajamo tu uvod k poročilu tajnika družbe Viktorja Car-Emina:

Evo nas s svetlo zastavo družbe v srcu Istre, v belem Pazinu-gradu. S koliko samosvestjio smo stopali danes v to naše starodavno mesto, s kakovim ponosom smo prihitali pod to gostoljubno streho veličastnega „Narodnega doma“! Treba-li, da vam omenjam, kaj je vzbudilo v nas to samosvest in ta ponos? Vzbudil ju je občutek naše moči, naše sile, naše premoči. Danes smo mi tu gospodarji, a to ugaja, neizmerno ugaja, in tem bolj, ker vemo, da je tujinska sila zrušena, da sveča tujinske premoči dogoreva in gineva pred veličastno lučjo orjaškega solnca, ki se je minolih dnij (na volitvah) vspelo na obzorje dolgotrajne naše noči. Zato je bil naš današnji vohod v to mesto poln slave in sijaja — bil je to pravi triumf! Ni bilo tako tistemu dečku, ki je nekoč, za časa našega narodnega robstva, pritaval semkaj iz siromašne svoje hišice in potrkal na vrata frančiškanskega samostana ter zaprosil za svojo mlado dušo žarka blagonosne luči! Kolik korak od tega prvega in skromnega koraka pa do današnje naše slave! Take slave ni videl naš dobri biskup (Dobrila). On je živel v najtemnejših urah narodnega globokega spanja. Luč prosvete, ki jo je on prižgal nad glavo istrskega Hrvata, ni mogla prebiti tolikega mraku. Ali naš biskup je izročil svoj plamen drugim, ki so ga ohranili do danes čistega in neomadeževanega. In danes ta zubelj plamti v še živem ognju, danes se svetli v še nevidnem sijaju.

Med ostalimi je poklicana tudi naša družba, da nebeški ogenj, ki ga je zažgala sveta škofova roka, skrbno čuva in pazi. Ona dela to in bo nadalje pridno in vestno nadaljevala veličastno delo, ki je je pričel nesmrtni biskup v narodu s svojim nesmrtnim: Oče, bodi volja tvoja!

Četrto stoletje je že, od kar nam zemlja krije kosti našega preporoditelja. Tekom tega leta so naše misli često uhitvale na njegov daljnji grob, ali še nikdar ni njegova svetla senca sinila pred naše oči v toliki veličini, kakor minolih dni, ko je naš divni in junaški narod ubral sad svoje in njegove muke.

In mi zbrani danes v mestu, ki je bilo prva postaja njegove Golgote, zbrani v veličastni narodni radosti, o kateri je mogla njegova blaga duša komaj le sanjati, obrnimo se z mislijo k velikemu našemu biskupu Jurju Dobrili in složimo srca v jedno besedo: Slava!

Slovenske narodne pesmi. — Prejeli smo: Vsakemu izobražencu je gotovo znana zbirka slovenskih narodnih pesmi, ki jo izdaja naša „Slovenska Matica“ pod spretnim uredništvom vseučilišnega prof. dra. Karla Štreklja v Gradcu. Vsakdo ve za to zbirko, a koliko njih je kaj pripomoglo za izdajanje te zbirke? Malo jih je takih, čeprav bi bil vsakdo dolžan doposlati svoj kamenček k tej eminentni zgradbi. Ne bomo očitali nikomur nič, pač pa bi priporočali marsikateremu, naj se vzbudi zdaj v dvanajsti uri in naj reši, kar je še možno rešiti.

Srednješolski dijaki so zdaj na počitnicah. Naj gredo okoli, naj spoznavajo slovensko domovino. Ako so prišli v družbo, kjer se sliši narodna pesem, ako so prišli h kaki mami ali očetu, ki poznata stare pravljice in stare pesmi, naj vzamejo v roke svinčnice in naj zapišejo hitro, nemudoma, kar slišijo. Ne odlašati na jutri, ampak kar hitro naj zapišejo. Posebno pa naj bo narodna dolžnost vsakomur, da bi izrcpal vse narodno blago v domačem kraju in s tem proslavil svoj rodni kraj. Še tako naporen trud se izplačuje. Le vstrajnost in energije, pa pojdi! Z nabiranjem narodnega blaga se vzbujajo narodni čuti in zanimanje za domače blago. S svojo narodno poezijo lahko s ponosom stopimo v vrsto drugih narodnostij. In ali ni lepo, ako ima vsaki izobraženec zavest, da je tudi on

kolikor toliko pripomogel k tej dragoceni ogromni zbirki našega narodnega blaga? Nekoliko idealizma v tem oziru je vredno res imeti.

Kdor ne vé, kako je nabirati, naj čita dra. Štreklja prvi zvezek nar. pesmi. Tu vidi v primerih in pouku dovolj, česar potrebuje. Kdor se pa hoče zanimati za nabiranje vsekupne mednarodne izdaje narodnih pesmi, naj piše ali „Slov. Matici“ v Ljubljano, ali g. župniku Kokošarju v Gorici, ali v vsakem okraju za to postavljenemu odborniku, najboljše pa gospodu dru. Karlu Štreklju v Gradcu na vseučilišče, ki je predsednik vse akcije. Vsakateri od teh mu drage volje pošlje vse informacije in potrebne tiskovine.

Ker govorim ravno o naših srednješolskih dijakih, opozarjal bi te naše nadebudne fante tudi, naj se v počitnicah pobrinijo za društveno življenje. Naj vsposbudijo domače ljudi, posebno pa mladino, ki izobraževalnemu življenju, naj ustanavljajo društva. Ne strogo liberalnih in ne klerikalnih društev, pač pa strogo narodnih, ki naj vzbujajo v srcih našega dobrega ljudstva ljubezen do doma in ljubezen do izobrazbe. Ko se razširi omika med naš narod, boste videli čudeže!

Vspodbujanje k delu, izobrazbi bodi geslo vsakega zavednega mladeniča, vsakega dijaka. Iz takega materijala se bodo rekrutirali enkrat naši voditelji in taki ljudje bodo delali čast vzbujenemu narodu.

Na delo, ker resnobni so dnovi.

A delo in trud nam nebo blagoslovi.

Člani volilnega odbora „Narodne organizacije“ so pozvani, da se polnoštevilno udeležijo nocojšnjega zborovanja, ki se bo vršilo ob 8. uri v veliki dvorani „Narodnega doma“. Na dnevnem redu je definitivno sklepanje o kandidatih za društveno vodstvo, nadzorništvo, pregledništvo računov in razsodišče. — Volilni odsek.

Za ljudske knjižnice akad. fer. dr. „Balkan“ v Trstu so darovali: veleč. g. Slavec, dekan na Opčinah 30 zvezkov, gosp. Piščanc P. R. 45 zvezkov, g. čna Ivanka Sabadin, učiteljica Sv. Ivan pri Trstu 17 zvezkov, g. čna Milka Logar, Opčine, 23 zvezkov, g. čna Selles Marija, Sv. Ivan pri Trstu, 1 letnik „Dom in Sveta“, Ivan Vidau, Opčine, 7 zvezkov, gospa Ana Martelanc 1 knjigo, g. Jerič Makso, stud. iur., 1 knjigo, gosp. Marušič, stud. iur., 2 knjigi, g. Geržinič Vekoslav, cand. iur., 13 knjig, 1 letnik „Ljublj. Zvona“, gosp. Borštnik Vladimir, stud. iur., 1 knjigo.

Vsem darovalcem v imenu narodne stvari: Srčna hvala! Živeli! Naj bi ti ugledni rodoljubi postali v izgled mnogim, ki bi la h k o bili že bolj rodoljubni, če bi jim kaj bila na srcu narodna prosveta.

TRŽAŠKA MALA KEONIKA.

Gostilničar, ki je streljal z revolverjem na gosta. 23 letni Ivan Ravpnik, stanujoči v ulici Rigutti št. 26, je hotel predsinocnjim malo pred 11. uro v krčmo Karola Ukmarja v isti ulici št. 9. Hotel je namreč k svojem bratu, ki je bil v krčmi in s katerim ima Ivan neko staro mržnjo. Krčmar Ukmar pa ni pustil Ravpniku v krčmo, a ker je ta le silil naprej, je bil navstal mej Ravpnikom in krčmarjem na vratih krčme preprij. Zdi se, da je Ravpnik potegnil iz žepa nož in z istim grozil krčmarju, a ta je vzel iz žepa revolver in z istim vstrelil trikrat proti Ravpniku. Zadel ga je dvakrat, in sicer v desno stegno, dočim je šel tretji strel mimo. Ravpnik je bil takoj prenešen v mestno bolnišnico, a Ukmar je bil aretovan in odveden na policijo, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga potem izpustili.

Neznani tat je predvčerajšnjim popoludne na obrežju Grumula vkral 3 vrče oglja, v skupni vrednosti 12 kron, ki so bile last trgovca z ogljem Attilia Manuta v ulici Squero nuovo št. 7.

Brez strehe. Predsinocnjim ob 1. uri po polnoci so bili aretovani na obrežju Carciotti 19 letni Anton S., 16 letni Ivan W., Fran T., ter Evgen N. in Albert N. Ti ptički so namreč tam spali pod milim nebom. Poleg tega so pa na sumu, da so v noči od 29. na 30. m. m. na parniku „Porer“ vkradli mornarju Simonu Fragiacomu par čevljev, vrednih 12, in obleko, vredno 30 kron.

Avstrijski konzul okraden. Avstro-ogrskemu konzulu iz Mergine (?), gospodu Taras-u, ki ložira teh dni v hotelu de la Ville, je bila predvčerajšnjim iz njegove spalnice vkradena kratavna igla, vredna 300 kron.

Nehvaležen človek. 35 letni ogjar Ivan Z. je predsinocnjim legel in zaspal v ulici sv. Nikolaja. Prišel je pa tam mimo redar in ta je spečega vzbudil, češ, da ga kdo ne okrađe. Ogjar se je pa razjezil in začel redarja psovati. Ko ga je pa hotel na to redar aretovati, se mu je ogjar se vso silo vprl. Sledujoč ga je pa redar vendar le nadvladal in ga tiral na policijo, kjer so ga djali pod ključ.

Hči je z revolverjem streljala na očeta. Sinoči okoli 11. ure je bil zdravnik se zdravniške postaje telefoničnim potom pozvan na pomoč k 44 letnemu krčmarju Lovrenciju Marzotti, lastniku krčme „Alla Capuzzera“. Prišedši k njemu, je zdravnik konstatoval, da ima mož dve rani na desni, a eno na levi roki. Vse tri rane so bile provzročene po kroglih iz revolverja. Od drugih ljudi se je izvedelo, da je z revolverjem streljala proti Lovrenciju Marzotti njegova lastna

1. A. Marzotti je v bolnišnici, kamor je bil prenešen, izjavil, da se je ranih sam.

Tržaška tedenska statistika. Od 28. julija do 3. avgusta t. l. se je v tržaški mestni občini poročilo 26 parov. Rodilo se je 125 otrok in sicer 63 moških in 62 ženskih; od teh 28 nezakonskih. Umrla je 82 oseb, in to 46 moških in 36 ženskih; od teh 34 izpod enega leta.

Smrti. Gospod (gospodični): „Veru-jete li res, da se duša odseva v očeh?“ — Gospodična: „Seveda!“ — Gospod: „Po tem takim pa imate vi jako črno dušo!“

Koledar in vreme. — Danes: Ciriak, mučenec; Godevald; Veranica. — Jutri: Roman, mučenec; Našemir; Libišna. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 32° Celzias. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Greti priredi prihodnjo nedeljo veselico v korist družbi, pri kateri blagohotno sodeluje pevski in tamburaški zbor „Adrije“ v Barkovljah. Veselica se bo vršila v „Narodnem domu“ v Barkovljah. Glede na plemeniti namen veselice se slavno občinstvo najljubšeje vabi.

Tamburaški odsek pevskega društva „Kolo“ priredi tamburaški koncert v nedeljo dne 18. t. m. v Kozini, na katerem bodo sodelovala razna pevska društva. Na koncertu bo obilo glasbene umetnosti, kakor tudi mnogo zabave in smeja, ker se bo predstavljala priljubljena J. Stokova dvodejanka „Trije ptički“. Ob enem javljamo, da bosta delovali tudi šaljiva tombola in šaljiva pošta. Nadejamo se torej mnogobrojne udeležbe.

Podružnica sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu je sklenila prirediti dne 15. septembra t. l. veliko vrtno veselico v korist družbe, kar se uljudno naznanja drugim slavim društvom v blagohotno uvaževanje.

Čitalnica pri sv. Jakobu v Trstu. „Čitalniški orkester“ priredi v nedeljo dne 11. t. m. svoj prvi vrtni koncert, se sodelovanjem popolnega pevskega zbora „Čitalnice“ na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu. Bogati vspeh bo nudil slavemu občinstvu obilnega vžitka. Tudi za skokonogo mladino je preskrbljeno s plesom in šaljivo pošto; zato se nadeja odbor obilne udeležbe z ozirom na velike troške, ki jih ima z orkestrom.

Pevsko društvo „Zvonimir“ v Rocolu naznanjuje slavemu občinstvu, da priredi v nedeljo dne 11. t. m. veliko veselico v prostorih g. Skilana p. d. Drejona v Rocolu. Program se objavi pravočasno.

Mladika opozarja sl. občinstvo na svoj slovenski internat in na I. razred zasebne dekliške ljudske šole, ki se odpre v Ljubljani s pričetkom prihodnjega šolskega leta.

Pojasnila daje odbor društva „Mladike“, Gosposke ulice, št. 8.

Ojstro streljanje v Bazovici. Na tretji strelni vežbi, ki jo je priredilo tržaško vojaško veteransko društvo minolo nedeljo na vojaškem strelišču v Bazovici z armadno repetirko, oddalo se je od 183 strelcev 990 ojstrih strelcev.

Prihodnja vaja se bo vršila v nedeljo dne 1. septembra t. l. Dne 29. septembra in 6. oktobra se bo vršilo II. cesarsko streljanje za dobitke in bo tem povodom od strani c. kr. državne zveze vojaških veteranov sklican strelni kongres.

Darovi.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti se je nabralo v nedeljo 4. t. m. med „Zarjaši“ iz Rojana in med člani „Vinarskega in gospodarskega društva“ v Barkovljah 5 kron in to kot preostanek računa.

Vesti iz Goriške.

Sežana. Dobrovoljno gasilno društvo, naznanja, da se veselica, ki je imela biti dne dne 18. avgusta, preloži do 1. septembra. In sicer zato, da ne bo kolidirala s sokolskim zletom na Repentabru.

Prosim torej da slavna bratska društva, blagovoljno vzamejo na znanje to objavo.

Misel v uvaževanje. Prvega septembra bo v Trstu velik naroden praznik. Nešteto ljudstva, vzbujelega, temperamentnega tržaškega Slovenstva bo ta dan dajalo odduška svojim čutilom. Goriški Slovenci in Kraševci polet v velikem številu v Trst. Pa, da ne bo gnječe, da bo večja komoditeta, ali bi ne bilo umestno, da bi mi goriški Slovenci priredili poseben vlak? Zbrani bi bili vsi skupaj in pa cenejši bi se vozili. Merodajni krogi, razmisliajte, preudarite! Tristo izletnikov pač spravimo skupaj!

Iz Orleka. V nedeljo smo doživeli krasen dan in še lepši večer. Solnce, nagibajoče se proti zatonu, nas je kmalu zapustilo in sence so nas ovile v svoj blažili hlad.

Lepo veselico smo imeli v dolini „Dragi“. A ne samo narava, ki nas se svojo dolino „Drago“ hkratu ponaša z golega Krasa v bujno zelenilo, ampak presenetili so tudi vrli vaščani in vaščanke oriske z gosp. učiteljem na čelu, kakor so vse lepo priredili za to veselico. In res: še le ledino orati in vendar priti že s prvim trudom do tacega vspeha, to je nekaj, kar zasluži vse priznanje. Gosp. Pahorju vse priznanje!

Čvrsto so nastopala društva in tekmovala eno z drugim. Pevci-novinci niso hoteli zaostajati za starejšimi izveibanci. Po uprizo-

ritvi igre „Eno uro doktor“ se je razvila svobodna zabava s plesom.

Nikakor se ne mislim spuščati v ocenjevanje posamičnih točk, da si bi se moglo — to je naravno — reči kako besedo kritike ob tej in oni točki. Povdariti pa moram zares obilo udeležbo na prvem nastopu pevskega in bralnega društva „Draga“ pod spretnim vodstvom nadobudnega pevovodje. Simpatije občinstva bodo v veliko vspodbujanje mlademu društvu. Le vrlo naprej po začrtani poti, da tudi v najskrivnejši kotiček naše zemlje posije žarek prosvete. Jih je sicer, ki pravijo, da prirejanje veselice v dosedanjem slogu ne odgovarja več sedanjemu modernemu duhu. Mi pa pravimo, da naše „veselice“ še niso dovršile svoje misije, kajti ravno to je način, ki dovaja ljudstvo k zavednosti, naobrazbi in resnemu delu.

Ob tej priliki naj tudi jaz dam izraza misli, ki se toliko povdarja teh dni: da bi se, kjer le možno, snovala javne knjižnice. K ureničenju te velekoristne ideje naj bi po svoji moči pomagala tudi vsa naša pevaka društva s tem, da bi snovala svoje knjižnice in bi in bi tako lepo shajala dva vzišena namena: pouk in zabavo. Ne pozabimo, da iz malega raste veliko! Iz male more postati velika knjižnica in krog čitateljev se bo širil sam po sebi... Slednjič bodi priporočeno vsem našim inteligentom po mestih in po deželi,

(Dalje na 4. strani)

Aviso.

Vojna uprava kupi po trgovskih običajih za:

Gradec: 7.700 q sena, 4.500 q slame za steljo, 250 q slame za rezanico in 1.800 q posteljne slame;

Maribor: 4.500 q sena in 2.900 q slame za steljo;

Ptuj: 1.000 m³ trdih drv;

Beljak: 100 m³ mehkih drv;

Gorica: 2000 q premoga;

Pulj: 1.500 q sena, 800 q slame za steljo, 1.300 q posteljne slame, 4.200 m³ trdih drv in 4.500 q premoga.

Zadevne zagotovitvene obravnave bodo pri pristojnih vojaških oskrbovalnih skladiščih in sicer: v Gradcu 17. avgusta, v Mariboru (tudi za Ptuj) 30. avgusta, v Beljaku 23. avgusta, v Gorici 26. avgusta in v Pulju 16. avgusta t. l.

Kolkovani prodajni predlogi morajo najkasneje do 10. dopoldne doiti pri označenih obravnavalnih mestih, kjer se tudi lahko pogledajo natančnejši pogoji tamkaj razgrnjenih v polnem obsegu sestavljenih nakupnih avis in uzančnih zvezkov.

V Gradcu, julija 1907.

Od c. in kr. intendance 3. voja.

Tovarna pohištva
Aleksand. Levi Minzi
ulica della Česa št. 46

Z A L O G A:
Piazza Rosario št. 1
Katalogi načrti in proračuni
NA ZAHTEVO.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov.
Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine
v zobarskem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher
TRST
ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.
Najvzpornaje sredstvo proti
revmatizmu in protinu
TEKOČINA GODINA
prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Sila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakob in Josipa Godina, lekarna „Sila“ igar, Faruho & Co. iz Trsta se ne odpovejo manjše od 4 steklene posode polne, povzročajo ali posode s 7 K franko poštnino in spet.

Bralno in pevsko društvo „Dneva Žar“ v Kazljah priredi v nedeljo dne 11. avgusta t. l.

zabavo s plesom

na dvorišču gosp. Jurija Dolgan. — Svirala bo godba iz sv. Križa pri Trstu. Vsaki plesni komad stane 20 vinarjev. Na obilno udeležbo uljudno vabi

O d b o r.

NB. Točil bo gospod Jožef Grmek v svoji osmici izvrsten kraški teran.

Dne 15. avgusta t. l.
ob 4. uri popoldne se bo oddala
na javni dražbi
na licu mesta
naprava strešnih žlebov za ob-
činski vodnjak v Tomaju.

„Posojilnica in hranilnica“ v Podgradu objavlja s tem prežalostno vest, da je njen mnogozaslužni podpredsednik in blagajnik, blagorodni gospod

Slavoj Jenko

po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, danes zjutraj ob 4. uri mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek ob 9. uri dopoldne iz Podgrada v Hrušico.

PODGRAD, 6. avgusta 1907.

VODSTVO
„Posojilnice in hranilnice“ v Podgradu.

„Gospodarska zadruga“ za sodni okraj Podgrad javlja prežalostno vest, da je njen mnogozaslužni blagajnik, blagorodni gospod

Slavoj Jenko

po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti danes zjutraj ob 4. uri v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek ob 9. uri dopoldne iz Podgrada v Hrušico.

PODGRAD, 6. avgusta 1907.

VODSTVO
„Gospodarske zadruge“ v Podgradu.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente

Provzročja voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 5000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO
TRST

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznana kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, akrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolska olja, mast za stroje, mastila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagon, mast-vaselina za kožo, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.
Najvzpornaje sredstvo proti
revmatizmu in protinu
TEKOČINA GODINA
prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Sila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakob in Josipa Godina, lekarna „Sila“ igar, Faruho & Co. iz Trsta se ne odpovejo manjše od 4 steklene posode polne, povzročajo ali posode s 7 K franko poštnino in spet.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopeli
Cene zmerno. Počitaj & Tigi**HOTEL BALKAN**

da skrb za poučna in koristna predavanja. To je drugo sredstvo za širjenje omike med narodom. Cesar ne more mrtva tiskana beseda, naj doseže živa, govorna beseda. To rešja na delo, na resno delo za prosveto naroda! V tem je rešitev, v tem je jamstvo za bodočnost naroda. Kraški planinec.

Iz Devina. Dopisnik v nedeljskem „Piccolu“ se je prav pošteno obregnil ob devinske Slovence. Že par tednov razsaja neka družba po naši vasi prepeva, kričaje, in rasajajo pozno v noč. To pa ne ugaja ne domačinom ne letoviščarjem. Zato so dotični pozvali nekega večera to družbov red.

Ta družba s svojimi otroci je kalila nočni mir in budila speče prebivalstvo. Županstvo je že storilo potrebne korake. V ponedeljek zvečer pa je par mladeničev prepevalo mimo gostilne Bronzin. V tej gostilni se dela, kar se more proti Slovincem. Ker so mladeniči peli, je skočil neki Nemec iz one družbe razgrajev in potegnil iz žepa nekaj in kričal, naj neha prepevati. Ta mož misli potlačiti ves svet. Kako si majhen. Tudi na postaji so ti ljudje zmerjali postajevo in metal kamenje v žico telegrafa in vdrli so tudi v kopalnice kneginje in se poslužili grajske obleke. Dobro da so jih — zasačili. Mislimo da bodo tudi od strani graščine postopali kakor gre, da jim pokažejo da pri nas Slovinci take — kulture nečemo.

Pošteni devinski Italijani so tudi storili svojo dolžnost proti tej sodrgi, ki se svojim vedenjem presega že vse meje!

Devinčan.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Kmetška zveza“ v Kanalu.

x Posestniki in najemniki. Iz Brd se nam piše: Državni poslanec furlanski dr. Faidutti, za katerega so vsled pritiska glasovali tudi Brici, spadajoči pod okrajno glavarstvo gradiščansko, pričel je v svojih listih hujskati kolone proti posestnikom, v čemer mu sledita tudi dva slovenska goriška lista, ne da bi pomislila, da so razmere in pogodbe med furlanskimi posestniki in koloni jako različne od onih v slovenskem delu dežele, osebno bi Brdih. Mi posestniki sami priznavamo, da bi se pogodbe z najemniki morale popraviti v korist zadnjih, kar je odvisno le od kolonov samih. Ako bi se te razmere premene, imeli bi posestniki le dobiček, največjega pa najemniki. Kdor hoče govoriti v tej stvari, mora predmet dobro poznati, na čemer se mora pa pri pisateljih hujskajočih člankov opravičeno dvomiti.

Sicer pa smo briski posestniki vedno pripravljene prodati zemljišča našim najemnikom, kateri bodo potem kakor lastniki zemljo gotovo bolj obdelovali; sedanje njih obdelovanje je piskavo in je to deloma tudi opravičeno. Tukaj bi moral pomagati kolonom deželni hipotetični zavod. Briski zemljiščni posestniki niso kapitalisti in so deloma tudi zadolženi; prisiljeni bi torej bili prodajati za gotov denar, katerega pa koloni nimajo. Naj ga jim toraj preskrbe njihovi prijatelji, saj imajo denarne zavode v rokah. Toliko sine ira et studio z opombo, da na morebitne nove napade ne bomo odgovarjali. Ako v resnici hočete pomagati najemniku, pomagajte mu dejanski, ne pa z visokodonečimi tiskalnimi frazami. Hic Rhodus, hic salta!

x Iz Medane se nam poroča, da je imel tam v nedeljo potovalni učitelj kmetijstva g. Anton Strekelj predavanje o trtni uši in o obnovi vinogradov. Shoda so se vdeležili z velikim zanimanjem skoraj vsi posestniki. Ker se ni verovalo, da je tudi pri nas trtna uš, šli smo vsi v okuženi vinograd Osvalda Natale, kjer se je odkopalo več trt in nam je g. učitelj pokazal z drobnogledom tega uničevalca vinogradov. Do sedaj je v Medanski občini okužen samo ta vinograd; ker je pa ta mrčes med nami, se gotovo razširi na vse kraje. Gosp. učitelju smo jako hvaležni za njegov trud in upamo, da nas še večkrat počasti in pouči v raznih panogah kmetijstva, česar smo jako potrebni.

Vesti iz Istre.

Imenovanje. Kontrolor moške kaznilnice v Mariboru Avgust Bothe je imenovan upraviteljem moške kaznilnice v Kopru.

Vesti iz Koroške.

Iz Borovelj. Kakor od dolgotrajne more rešena se je vzbudila narodna zavest v Borovljah in okolici k novemu življenju, ko se je uresničilo prej tajno namigavanje in govorjenje, da prevzame Wernigovo puškarstvo tovarno slovenska akcijska družba. Bojaznost in strahopetnost, ki je dušila prej še tako pohleven pojav narodne zavesti, je izginola ker se puškarjem ni več treba bati za zaslužek. Mnogo prej mlačnih ljudi se sedaj očitno kažejo kakor Slovenci in še več jih ta proces privede v prihodnje v slovenski tabor. Dočim Nemci in nemškutarji besnijo, se penijo jeze in obljublajo „s kamenjem izgnati“ vse prvake (njih lastne besede), so Slovenci polni življenja in podjetnosti. Pravkar se je ustanovila tik pri Borovljah, v Podlublju slovenska posojilnica in v njen delokrog spadajo tudi same Borovlje, tako, da je ta „deutsche Hochburg“ okrog in okrog obklopljen od slov. denarnih zavodov. In že čivkajo vrabci na strehah, da v nemški „šparkasi“, ki vzdržuje po koncu vse navi-

dežno nemštvo v Spodnjem Rožu nekaj poka in morda ni več daljna doba, ko bo pel boben mrtvaško pesem onim, ki so se tako škodoželjno širokoustili, da utopijo v žlici vode vse Slovence. Minule so slavnosti, na katerih so bajlovski bratci v senci frankfurtskega tuluhi slavo nemškemu rajhu „od Belta do Adrije“, minule so dobe, ko so razbojniške tolpe pijanih nemčurjev razbijale slovenske izobraževalne in volilne shode; in kakor zadnji akt te nenavadne tragikomedije se pravkar doigrava, ko se zida v Borovljah veličanska palača, ki ima nositi ime „deutsches Heim“, a grozi uničiti finančno moč nje krstiteljev. Bliža se dan masčevanja za zlobnost, ki je bila v tem, da nemško občinsko zastopništvo ni hotelo privoliti že postavljenemu „Narodnemu domu“ gostilniško koncesijo. Veselo znamenje nove dobe probujenja iz mrtvila je, da se v borovljskem omizju že sklepa o ustanovitvi čitalnice in da namerava slov. akad. fer. društvo „Gorotani“ otvoriti tam veliko javno ljudsko knjižnico. Tako se pridruži k gospodarski okrepitvi Slovencev z novim puškarjskim podjetjem tudi izobrazba in prosveta in se bo uresničil vzključni členov obstoječega tamburaškega društva „Strel“: „Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelci!“

Strel.

Sobni slikar in lakirar GIORGIO PRIFTI, Trstulica San Michele št. 5
Slika sobe v vsakojakem umetniškem slogu, izvršuje tapetirarska dela s papirjem, prevzema dela novih zgradb. CENE ZMERNE

Naslov za brzojavke: Sporobanka.

Akcijska glavica K 10,000.000—

Telefon št. 19-95. : : : : : :

: : Vlog okoli K 66,000.000—

Ustřední banka českých spořitelén

(Osrednja banka českých hranilnic).

PODRUŽNICA v TRSTU

Piazza del Ponterosso 3.

se peča z vsakovrstnim bančnim in menjalniškim trgovanjem in izdaja

Vložne knjižice

po 4 1/4 % do 4 1/2 %

Dohodninski davek iz vložnih knjižic plačuje banka sama.

URADNE URE OD 8. DO 3.

OBIŠČITE!!**Velika zaloga čevljev****Luigi Voltan**

TRST, ulica Barriera vecchia 33

Največa trpežnost in eleganca.

CENE ZMERNE.

Cene določene, da se ni bati konkurence.

Goriimenovana tvrdka izdela vsaki dan

500 parov čevljev

katere prodaja v svojih prodajalnicah. To je jasen dokaz, kako so cenjeni ti izdelki.

Delo popravljivo!

Izvršuje se popravljanja!

Razne vesti.

Zapuščina patrijarha Brankoviča. Iz Sremskih Karlovcev poročajo: V zapuščini patrijarha Brankoviča so našli: v gotovem denarju 29.103 K; vložna knjižica 56.916 K, obveznic 7 komadov 30.526 K. Vsega skup 116.545 K. V kleti so našli 264 hektolitrov vina.

Majcen Miloš Trst, ulica Ferriera št. 30. Priporoča slav. občinstvu svojo mizarstvo delavnico. 878

Gospodično 16—18 let sprejme se takoj v trg. pisarno kot praktikantino. Znati mora slovensko, nemško in italijansko; lepa pisava. Pismene ponudbe pod „Trgovina“, pošta Stadion. 918

Bicikelj se proda za 36 kron, ulica Petronio št. 2, prodajalnica jestvin. 926

Dnevni list išče upravitelja (Administratorja) večjega hrvatskega ali slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. Zahteva se da je pošten, marljiv in delaven, da daje dobre referencije in da po možnosti položi kavejco. Prednost imajo penzionisti. Pismene Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Upravitelj H. L. 100 K“

Kdor želi kupiti vino prve vrste bel in črno, naj se oglasi pri G. Malalan na Opčinah št. 177. Oddaja od 56 litrov naprej po zmernih cenah. 900

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod
Angelo Devetak -- Trst
ulica Acquedotto 22. — Tel. 1448

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

pri

Batjel-u

GORICA, v. a Duomo 3

Prodaja tudi na mesečne obroke

Ceniki od Waffenrad, Dürkopp-Diana itd. franko.

ANTON SKERL

mehanik, zaprišeženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldenijev trg 11. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljudi in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje živalskih strojev, koles motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah. TELEFON št. 1734.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste

po zmernih cenah in z jamstvom.

DRUGERLIJA Josip Zigon

Filijalka na Proseku št. 146

Izbor drog, barv, čopičev, pekosti parfumov, šm. mlie. — Zaloga mineralne vode, veska za parkete, na mrazu pripravljenega strupa tamarinde, malinovec itd. itd.

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9

Žepne ure najboljših tovarn

Najnovejša stenske ure. Izbor ur za birmo in za darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

Mirodilnica „All' Aquila nera“

Giuseppe Macorin

Trst — Piazza Carlo Goldoni št. 6.

Skladišče mineralnih vod, parimov, barv, čopičev in povlakov.

Petrolej d v a k r a t

: : : : : čiščen. : : : : : galica, žveplo, : :

prah za skisano vino itd.

POZOR SLOVENC!

Podpisani naznanjam, da sem prevzel dobro-

znano gostilno

„Al Buon Ritrovo“

TRST, ulica Stadion št. 19, TRST

s krasnim za zabavo jako ugodnim vrtom.

Točim istrsko in dalmatinsko vino prve vrste in Dreherjevo pivo.

Kuhinja je dobro prekrbljena z gorkim in mrzlim jelom.

Priporočim se slavu. občinstvu za obilen obisk.

Svoji k svojim!

Andrej Furlan lastnik.